

INSTRUMENTAL SINGULAR: forms (drill)

- there are highlightings in your files: **whole word** highlighted = you used a wrong word; part of the word highlighted = wrong grammar, or an important typo
- instrumental is not a difficult case, plus you know it
 - from before
 - jedu autem, autobusem, tramvají
 - or from real life:
 - káva s mlékem, se smetanou...
 - hranolky s kečupem, s tatarkou...

masculines + neutres: nouns + EM, adjectives: ý → ým

feminines: nouns A → OU, E/no ending → Í; adjectives: á → ou

1 S kým jste včera mluvil/a?

1. S **PANEM DOKTOREM A PANÍ DOKTORKOU** (*pan doktor a paní doktorka*)
 - paní = Ms = no grammar in singular
2. S **KOLEGOU A KOLEGYNÍ** (*kolega a kolegyně*)
 - Why does *kolega* (masculine colleague) work like feminine? Because it looks like feminine (A-ending)
3. S **PACIENTEM A PACIENTKOU** (*pacient a pacientka*)
4. S **STUDENTEM A STUDENTKOU** (*student a studentka*)
5. S _____ (name 5 other people) – **SEE YOUR FILES**
 - some names **never change** forms in czech languages. Most of such names are asian languages based feminine names (ending with I or O: Himari, Akari, Niko), or other languages based names without (pronounced) A or E in the end: Dagmar, Mishal, Ingrid, Carmen, Jane

2 S čím máš rád chleba/toast/špagety/pizzu?

1. S **MÁSLEM, SALÁMEM A SÝREM** (*máslo, salám a sýr*)
2. S **VEJCEM A ZELENINOU** (*vejce a zelenina*)
3. S **KEČUPEM A TATARKOU** (*kečup a tatarka*)
4. S **JOGURTEM A PIVEM** (*jogurt a pivo*)
5. S _____ (name 5 other ingredients) – **SEE YOUR FILES**
 - there is one more special group in neutres for instrumental: kuře → s kuřetem, rajče → s rajčetem (and about 40 more words); also astma (neutre) belongs into this group: s astmatem (but we never test these words, it is just FYI)

- sůl (salt) → se solí
-

3 S čím se léčí pacient? **WHAT IS HE TREATED FOR?**

Vzor: má rakovinu > léčí se s rakovinou

1. má **černý kašel** > léčí se s **ČERNÝM KAŠLEM**
 - where does this E go? – kaš**e**l → kaš**e**m; it is that fleeting -e- you know from accusative (tatí**e**k → tatí**e**nka);
2. má **sennou rýmu** > léčí se se **SENNOU RÝMOU**
3. má **velký průjem** > léčí se s **VELKÝM PRŮJMEM**
4. má **těžkou zácpu** > léčí se s **TĚŽKOU ZÁCPOU**
5. má **silnou alergii** > léčí se se **SILNOU ALERGIÍ**
6. má **nádor** > léčí se s **NÁDOREM**
7. > léčí se s _____ (name 6 other medical problems) – **SEE YOUR FILES**

4 Čím pacient trpí? WHAT DOES HE SUFFER FROM?

Vzor: rakovina > trpí rakovinou

1. **alergie** > trpí **ALERGIÍ**
2. **bércový vřed** > trpí **BÉRCOVÝM VŘEDEM**
3. **bušení** srdce > trpí **BUŠENÍM SRDCE**
 - why **bušením**? because those few í-ending neuters take only M in instrumentál
 - why doesn't *srdce* change? see „genitive“ note below
4. **černý kašel** > trpí **ČERNÝM KAŠLEM**
5. **cukrovka** > trpí **CUKROVKOU**
6. **dětská obrna** > trpí **DĚTSKOU OBRNOU**
7. **ekzém** > trpí **EKZÉMEM**
8. **embolie** > trpí **EMBOLIÍ**
9. **hluboká trombóza** > trpí **HLUBOKOU TROMBÓZOU**
10. **chudokrevnost** > trpí **CHUDOKREVNOSTÍ**
 - why **chudokrevností**? It is feminine, 2nd type (E/nothing goes to Í)
 - there are many words ending with O/ST in medicine
 - **malátností** < **malátnost** (F)
 - **nespavostí** < **nespavost** (F)
 - **nevolností** < **nevolnost** (F)
 - **bolestí** < **bolest** (F)

Genitive note

- *Bušení srdce* = lit. **pounding of heart** → of-structures = genitive; this genitive stays always genitive, no matter what case „his“ noun is in
- *zápal plic* = lit. **burning of lungs** → se zápal plic
- *otřes mozku* = lit. **shaking of brain** → s otřesem mozku

Plural note

Some diseases are plural. Instrumental plural exists, you will learn it in 3rd year.

- **spalničky**
- **plané neštovice**
- **zarděnky**